

Statistične regije	% prebivalstva z največ osnovno šolo			% prebivalstva s srednjo ali poklicno izobrazbo			% prebivalstva z najmanj višjo ali visoko izobrazbo			Indeks koncentracije ² , 2002		
	1981	1991	2002	1981	1991	2002	1981	1991	2002	1	2	3
Osrednjeslovenska ¹	49,3	39,1	26,1	40,6	47,5	55,1	10,1	13,4	18,8	79,1	102,0	145,1
Obalno-kraška	57,4	44,9	31,4	35,7	44,5	54,0	6,9	10,7	14,6	95,0	100,0	112,9
Gorenjska	55,6	45,2	31,8	38,8	46,1	55,1	5,6	8,6	13,1	96,2	101,9	101,7
Goriška	64,3	52,1	36,8	30,5	39,3	51,3	5,2	8,5	11,9	111,4	94,9	92,1
Savinjska	62,3	51,0	35,4	33,5	42,2	54,5	4,2	6,8	10,1	107,1	100,8	78,3
Jugovzhodna Slo. ¹	68,4	55,0	39,2	27,9	38,6	50,9	3,8	6,5	9,9	118,7	94,2	76,7
Pomurska	72,2	58,1	43,9	24,9	36,5	48,2	3,0	5,4	8,0	132,9	89,1	61,6
Notranjsko-kraška	65,5	53,4	37,5	30,1	39,5	51,8	4,4	7,2	10,7	113,6	95,8	82,7
Podravska	59,2	47,5	32,3	35,7	44,6	56,2	5,2	8,0	11,5	97,8	104,0	88,8
Koroška	62,9	50,0	34,9	33,2	43,5	55,4	3,9	6,6	9,8	105,5	102,4	75,6
Spodnjeposavska	68,2	55,4	37,9	28,6	39,2	53,0	3,2	5,5	9,1	114,9	98,0	70,2
Zasavska	60,3	50,6	35,9	35,7	43,2	54,7	4,0	6,2	9,4	108,6	101,2	72,9
SLOVENIJA	59,1	47,4	33,0	34,9	43,6	54,1	6,0	9,0	12,9	100,0	100,0	100,0

Vir podatkov: SURS, Andragoški center Slovenije; preračuni UMAR.

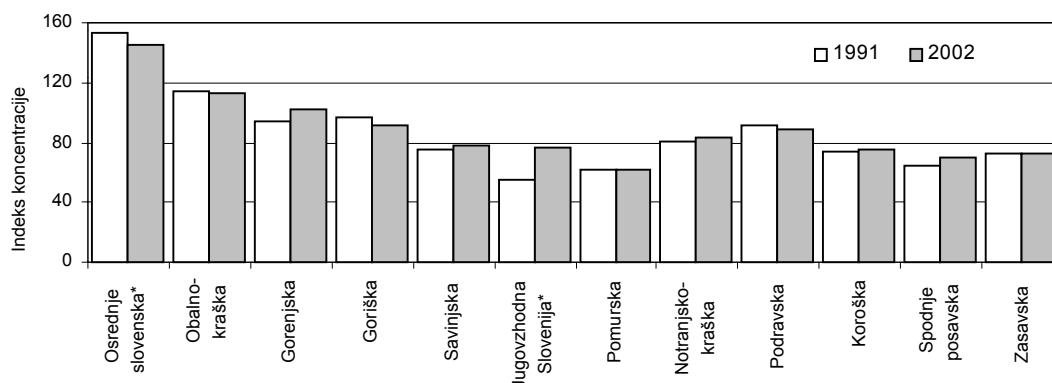
Opomba: ¹za leti 1981 in 1991 so podatki za planski regiji Osrednjeslovenska in Dolenjska; ²razmerje med regijskim deležem v posamezni vrsti izobrazbe in regijskim deležem prebivalstva, 1 = prebivalstvo z največ osnovno šolo, 2 = prebivalstvo s srednjo ali poklicno izobrazbo, 3 = prebivalstvo z najmanj višjo ali visoko izobrazbo;

Eden najpomembnejših dejavnikov, ki vplivajo na razvoj regije, je izobrazbena sestava prebivalstva. Najbolj natančen vpogled v stanje izobrazbene sestave prebivalstva posamezne regije nam dajo popisni podatki. Primerjava podatkov treh zaporednih popisov pa nam omogoča tudi vpogled v dinamiko sprememb na tem področju.

Izobrazbena sestava prebivalstva, starega 15 let in več, se je v obdobju zadnjih treh popisov prebivalstva po regijah stalno izboljševala. V vseh regijah se je zmanjšal delež **prebivalstva z največ osnovnošolsko izobrazbo** in povečal delež prebivalstva s srednjo ali poklicno izobrazbo oz. z najmanj višjo ali visoko izobrazbo. Delež prebivalstva z največ osnovno šolo se je v obdobju od leta 1981 do leta 2002 najbolj zmanjšal v Osrednjeslovenski, Obalno-kraški in Podravske regiji. S porastom deleža prebivalstva s poklicno ali srednješolsko izobrazbo oz. višjo ali visokošolsko izobrazbo pa se je najhitreje izboljševala izobrazbena struktura prav v regijah, ki sicer beležijo slabšo izobrazbeno sestavo prebivalstva – v Pomurski in Spodnjeposavski regiji in Jugovzhodni Sloveniji. Kljub temu so imele te regije tudi v letu 2002 še vedno najslabšo izobrazbeno strukturo prebivalstva. **Prebivalstvo s poklicno ali srednješolsko izobrazbo** predstavlja v povprečju dobrih 54% prebivalstva nad 15 let starosti. Pod slovenskim povprečjem so po tem kazalcu poleg Pomurske regije, kjer niti polovica prebivalstva nad 15 let starosti ne doseže te stopnje izobrazbe, še Jugovzhodna Slovenija, Goriška, Notranjsko-kraška in Spodnjeposavska regija. Največ **prebivalstva z višjo in visoko izobrazbo** imajo Osrednjeslovenska (skoraj 20% vsega prebivalstva nad 15 let starosti), Obalno-kraška in Gorenjska regija, ki so po tem kazalcu nad slovenskim povprečjem.

Indeks koncentracije, ki pove, kolikokrat je delež prebivalstva s posamezno stopnjo izobrazbe v posamezni regiji večji od deleža opazovanega prebivalstva v tej regiji, nam še bolje prikaže prostorsko razporeditev prebivalstva po posameznih vrstah končane izobrazbe. Tako je npr. v Pomurski regiji delež prebivalstva z največ osnovno šolo za skoraj 33% večji od deleža pomurskega prebivalstva v Sloveniji. Koncentracija slabše izobraženega prebivalstva se kaže v pomanjkanju visoko izobraženega prebivalstva, ki sicer že od leta 1981 beleži nadpovprečno rast. Največjo pozitivno spremembo indeksa koncentracije je v obdobju od leta 1991 do 2002 dosegla Jugovzhodna Slovenija (delno tudi na račun drugačnega teritorialnega obsega), ki je najbolj zmanjšala delež prebivalstva z največ osnovno šolo v korist bolj izobraženega. Značilnost Podravske regije je predvsem višja koncentracija prebivalstva z največ srednješolsko izobrazbo, medtem ko je koncentracija visoko izobraženega prebivalstva precej nižja. Le-ta je značilnost Osrednjeslovenske, Obalno-kraške in Gorenjske regije. Bolj enakomerno je po regijah porazdeljeno prebivalstvo s poklicno ali srednješolsko izobrazbo.

Graf: Indeks koncentracije prebivalstva z najmanj višjo ali visoko izobrazbo, 1991–2002

Vir podatkov: SURS, Andragoški center RS, 1994; preračuni UMAR. Opomba: * za leto 1991 veljajo podatki za plansko regijo.